

JAK ŚWIĘTOWALIŚMY

Tadeusz Musiał, Prezes Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego

Obchody setnej rocznicy Odzyskania Niepodległości i Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 miały wyjątkowo uroczysty i podniosły charakter. Udział Prezydenta RP Andrzeja Dudy i Premiera Mateusza Morawieckiego, posłów, senatorów, władz państwowych i samorządowych nie tylko uświetnił te wydarzenia, ale także podniósł ich rangę. Na podkreślenie zasługuje różnorodność form upamiętniania tych, tak ważnych dla naszej Ojczyzny, wydarzeń i ich bohaterów. Obok uroczystych akademii i koncertów odsłaniane były pomniki i tablice pamiątkowe, organizowano konkursy i rajdy, nadawano imiona szkołom i jednostkom wojskowym itp. Bardzo ważnym elementem upamiętnienia naszych bohaterskich przodków jest dbanie o ich mogiły – renowacje (w razie potrzeby) i ich oznakowywanie. Podkreślić także należy powstanie ogromnej liczby opracowań i wydawnictw, w tym tak długo oczekiwaną „Encyklopedii Powstania Wielkopolskiego”. W wielu wydarzeniach znaczący udział mieli członkowie Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego. Wszystkim, którzy przyczynili się do tak godnego uczczenia rocznicy Odzyskania Niepodległości i Powstania Wielkopolskiego, należą się słowa podziękowania.

Tomasz Łęcki, dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości

To był wyjątkowy rok w Muzeum. Zespół Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości z entuzjazmem i poczuciem odpowiedzialności włączył się w upamiętnienie 100. rocznicy zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego.

Przebudowaliśmy wystawę stałą w Odwachu, która została poszerzona i wyposażona w nowe ekspozyty i nowoczesne urządzenia techniczne. W 2018 roku zwiedziło ją ponad 40 tys. osób. Współorganizowaliśmy konferencje naukowe i popularnonaukowe, przygotowaliśmy wydawnictwa, patronowaliśmy wielu akcjom. Zorganizowaliśmy wydarzenia, które ściągnęły dużą publiczność. Ich kulminacją przypadła w dni rocznicowe: 26 grudnia – rekonstrukcja przyjazdu I. J. Paderewskiego, 27 grudnia – przed Muzeum Powstania inscenizacja walk powstańców i wreszcie

28 grudnia – poruszający koncert pieśni patriotycznych na Starym Rynku, w którym uczestniczyło 4 tys. osób. a jego transmisję w TVP2 obejrzało 1,5 mln. Powstanie Wielkopolskie to wydarzenie o znaczeniu narodowym i dlatego z wieloma partnerami przygotowaliśmy instalację „Wielkopoleanie ku Niepodległej”. Wystawę z wyjątkowym katalogiem i wydarzeniami towarzyszącymi zaprezentowano w Poznaniu, a następnie w 9 miastach Polski od Krakowa po Białystok.

Jednak najważniejszym projektem jest budowa nowego, zachwycającego Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Dla umacniania wiedzy i budowania tożsamości kolejnych pokoleń nowe Muzeum będzie najbardziej wartościowym sukcesem 100. rocznicy. Ogłoszony konkurs architektoniczny wywołał ogromne zainteresowanie. Muzeum powstanie u stóp Wzgórza św. Wojciecha, ważnym historycznie miejscu Poznania.

Takim zaangażowaniem chcieliśmy być wierni hasłu naszego muzeum: „Na co dzień praca, w chwilach próby zwycięstwo!”

plk. dypl. pilot Mirosław Nawrocki, dowódca Mobilnej Jednostki Dowodzenia Operacjami Powietrznymi

5 stycznia 2019 r. Minister Obrony Narodowej Mariusz Błaszczak wręczył sztandar Mobilnej Jednostce Dowodzenia Operacjami Powietrznymi, stacjonującej w Babkach pod Poznaniem. Uroczystość wręczenia sztandaru odbyła się na placu Wolności w Poznaniu, w ramach głównych obchodów 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego i zdobycia lotniska Ławica.

Z inicjatywy Wojewody Wielkopolskiego Zbigniewa Hoffmanna, który objął honorowe przewodnictwo „Społecznego Komitetu Fundatorów Sztandaru dla Mobilnej Jednostki Dowodzenia operacjami Powietrznymi”, nasza jednostka uczciła w ten sposób wielki wielkopolski zwycięski zryw powstańczy sprzed 100 lat z dumą i rozmachem. Organizacja uroczystości, zaangażowanie wielu organizacji, instytucji i społeczności regionu oraz liczny udział mieszkańców i gości świadczą o tym, że my, Wielko-

polanie, wiemy i pamiętamy czym jest praca organizacyjna, a także jak wielką jest cena wolności i niepodległości oraz samostanowienia. Wierność ojczyźnie, jej historii, tradycji, wierze ojców, wspaniała organizacja i gospodarność, wreszcie zwycięskie Powstanie Wielkopolskie zostały zauważone i docenione przez władze centralne, które w osobach Prezydenta RP Pana Andrzeja Dudy i Premiera RP Pana Mateusza Morawieckiego zaszczyliły swoją obecnością główne uroczystości rocznicowe.

Spektakularne przejęcie stacji lotniczej Ławica przez Powstańców Wielkopolskich z 5 na 6 stycznia 1919 roku, z całą infrastrukturą i nowoczesnym sprzętem lotniczym dało odradzającemu się wojsku polskiemu skrzydła w trudnej drodze do zdobycia i utrzymania niepodległości. W mojej ocenie, i myślę każdego pasjonata historii i pasjonata lotnictwa, historyczne budynki Stacji Lotniczej Ławica, miejsca realnego początku tworzenia się Polskich Sił Powietrznych, należy zachować, odrestaurować i dumnie kultywować w pamięci historycznej oraz edukacyjnej młodych pokoleń, nie tylko Ziemi Wielkopolskiej.

Dariusz Grzybek, prezes Fundacji Zakłady Kórnickie

Fundacja Zakłady Kórnickie świętowała stulecie odzyskania Niepodległości patrząc na nie z perspektywy wielkopolskiej wygranej sprzed wieku. Już 27 grudnia 2017 roku ruszył stworzony przez FZK edukacyjny portal „Tytus”. Zorganizowany pod jego patronatem trzyetapowy konkurs historyczny zainspirował zespoły z niemal trzydziestu szkół Wielkopolski do tworzenia wystaw, filmów, wykładów i inscenizacji upowszechniających wiedzę o Polskim Sejmie Dzielnicowym i Powstaniu Wielkopolskim. Szereg wydarzeń związanych z obchodami setnej rocznicy zwołania

Polskiego Sejmu Dzielnicowego przygotowaliśmy wspólnie z Wojewodą Wielkopolskim oraz gronem Partnerów pod honorowym patronatem Marszałka Sejmu RP. Obchody wieńczył „Pochód Polski” nawiązujący do manifestacji polskości, jaką sto lat wcześniej stał się przemarsz delegatów i delegatów na Sejm Dzielnicowy. We współpracy z Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim Fundacja wydała grę komputerową „Ku zwycięstwu”, łączącą wątki związane z Powstaniem Wielkopolskim z elementami biografii rodziny Zamoyskich. Artystycznym zwieńczeniem naszych wspólnych, także we współpracy z TVP3 Poznań jubileuszowych wydarzeń, był upamiętniający stulecie podpisania rozjemstwa w Trewirze, koncert Andrzej Jagodziński Trio „Muzyka polska dla zwycięstwa”.

plk. Rafał Miernik, dowódca 12 Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej

100-lecie odzyskania niepodległości przez nasz kraj ma unikatowy wymiar w życiu każdego obywatela, a szczególnie żołnierza. Rok 2018 był szczególny dla nas, żołnierzy 12 Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej, zapadła bowiem decyzja o rozpoczęciu formowania naszej jednostki. Wielkopolska jako region i społeczność ma fundamentalne zasługi w dziejowych walkach o niepodległość Polski. To tutaj pracą organiczną jak i czynem społeczno-militarnym, dano przykład i początek wielu późniejszym procesom oraz zwycięstwom w skali kraju i Europy. Jestem dumny i zaszczycony z faktu dziedziczenia tradycji jednostek i organizacji związanych ze zwycięskim Powstaniem Wielkopolskim.

Naszych żołnierzy łączy znak, barwa i patron – gen. bryg. Stanisław Taczak. Rok jubileuszu zmusza do szczególnych zobowiązań i upamiętnienia. 12 Wielkopolska Brygada Obrony Terytorialnej potwierdziła wysoki poziom szkoleniowy w trudnym i wymagającym etapie formowania. Dzięki dużemu wysiłkowi w działania informacyjno-rekrutacyjne oraz właściwą jakością szkolenia, możemy z dumą podsumować kilka procesów: jednostka liczy blisko 1000 żołnierzy, dowództwo, sztab brygady oraz podległe bataliony lekkiej piechoty w Śremie i Lesznie funkcjonują i są rozpoznawalne w lokalnej przestrzeni społecznej. Szczególnie należy podkreślić wartość ochotniczej służby żołnierzy wojsk obrony terytorialnej. Ich postawa patriotyczna jest ukształtowana, mocno osadzona w regionalnym kontekście historycznym, ze szczególnym akcentem na tradycje rodzinne – nie wymienię jak często nawiązują do postaci starszych pokoleń walczących w powstaniu, konspiracji. Terytorialsi angażują się w szereg akcji o charakterze społecznym: biorą udział w wielu typach imprez patriotycznych, oddają się sportowej rywalizacji, często celebrując tym samym obchody licznych wydarzeń historycznych. Bardzo silnie zaangażowali się w inicjatywę określoną mianem „Pamięć i wdzięczność”, zadedykowaną tym, którzy walczyli o naszą wolność i tożsamość. Chcąc symbolicznie oddać hołd poległym w imię wolności i odchodzącym w ciszy, lecz zapomnianym po latach, porządkowali groby, zapalali znicze, oddawali hołd w miejscach pamięci. To skłania do refleksji, jak bardzo ochotnicza świadomość służby i wysoka motywacja wpływają na morale i wyniki szkoleniowe jednostki. Dla mnie, żołnierza o dość dużym doświadczeniu dowódczym i szkoleniowym w jednostkach operacyjnych Sił Zbrojnych, jest to swoisty fenomen i potwierdzenie idei tworzenia formacji Wojsk Obrony Terytorialnej.